

БЪЛГАРСКИ АДВОКАТИ ЗА ПРАВАТА НА ЧОВЕКА*София 1000, ул. "Ген. Гурко"49, вх. А, ет.3**тел./факс.986 66 23, тел. 980 39 67, E-mail: hrlawyer@sf.icn.bg***ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ ЗА 2001 г.**

№	ПЕРА ПО БЮДЖЕТА	Суми по бюджет в USD	Разходи по пера в USD
1.	Председател на УС/р-л Стратегическо водене на дела	5 280	5 280
2.	Председател ИБ/р-л Публикации и информация	5 280	5 280
3.	Координатор правна помощ и защита по вътрешни дела	1 800	1 800
4.	Координатор проект Полиция	1 500	1 500
5.	Администратор	4 440	4 440
6.	Секретар	3 000	3 000
7.	Счетоводител	2 160	2 160
8.	Одит	1 600	1 600
9.	Текущи разходи- отопление, ток, вода, поддръжка на офиса, телефон	3 020	3 697
10.	Поща, интернет, 1 тел.пост	1 870	2 113
11.	Данък сгради и такса смет	600	526
12.	Канцеларски консумативи	1 280	1 222
13.	Хонорари по дела -пред ЕС в Страсбург (OSI) -пред вътрешни съдилища (Матра) -по проект Полиция – хонорари, анализи и консултации (Матра) -по проект Затвори (Матра)	15 000 10 000 8 000 7 700	13 050 9 623 6 333 6 500
14.	Извънсъдебна помощ и съвети -пред ЕС в Страсбург (OSI) -по вътрешни дела (Матра) - консултации -по проект Затвори (Матра) - срещи със затворници	7 500 7 760 1 480	7 654 7 720 930
15.	Пътни разходи до места за задържане и съдилища извън София	1 425	1 537
16.	Бюлетин Съдебна практика на ЕС -превод -редакция -предпеч. подготовка и печатница -селекция и резюмета	2 034 730 6 270 2 582	1 240 600 4 500 1 766
17.	Публикуване списание "Правата на човека"		

	- офис техника	855	346
	- канцеларски	75	44
	- комуникации	150	35
	- разпространение	750	152
	- хонорари за статии и преводи	1 600	255
	- печатница	750	450
	- главен редактор	960	440
	- редакционна колегия	1 050	166
	- технически сътрудник	1 575	266
18.	Публикуване учебно помагало по правата на човека за полицаи	9 600	3 323
19.	Публикуване решенията на ЕС по дела срещу България	1 410	1 120
20.	Статии, интервюта и лекции	600	534
21.	Лекции в затвори	900	931
22.	Превод на правни документи	800	871
23.	Вътрешна работна среща	600	380
24.	Правна литература и абонаменти	760	725
25.	Семинари за квалификация на персонала		145
26.	Наем склад книги		470
27.	Разходи за отпечатване решенията на ЕС по дела с/у Б-я-финансирано от стопанска дейност		1 843
28.	Изработване на Интернет страница – финансирано от стопанска дейност		193
29.	Непредвидени разходи	1 650	460
30.	Общо	126 396	107 220

През 2001 година Фондация БАПЧ продължи дейността си по основните проекти финансирани от MATRA, Cordaid и OSI-NY.

По някои от проектите, финансирани от MATRA, Cordaid се наблюдава известно забавяне в усвояването на финансирането. Причина за това са не само възникналите административни проблеми, които забавиха траншовете по тези проекти, но и дългия престой на делата в една инстанция, което на практика води до невъзможност всички поети дела по даден проект да приключат в рамките на този проект и да се усвоят средствата, отпуснати за това. Друга причина за забавянето се оказа и сътрудничеството и обвързаността на дейностите на Фондацията с другите партньори по тези проекти.

По проект “Полицията – структура насочена към обществеността”, Фондация БАПЧ следва да поема дела след извършен мониторинг от ППЧ, в който са набелязани проблемите и насочване към дела свързани със същността на проекта. Поради липса на информация относно резултатите от мониторинга и характерни за тези резултати дела от страна на ППЧ, до момента заведените дела са твърде малко на брой и не са свързани с дейността на другите партньори по съвместния проект. Друго забавяне по този проект беше издаването на

наръчник за полицаи – в момента наръчникът е в печатница и до 3 седмици ще е готов.

В сравнение с предходни години по проекта “Правна помощ и защита” както дейността, така и необходимите за нея средства се увеличиха значително. Поетите в началото на проекта дела, се придвижиха в по-горни инстанции, а към тях се добавиха и нови дела. За приключването на все още висящите производства Фондация БАПЧ подготвя стъпки за осигуряването на финансиране за довършването на всички дела пред националните съдилища. В момента има 25 дела висящи в първа инстанция, 10 дела висящи във втора инстанция и 12 дела в трета инстанция.

По проекта “Detention Watch” значително се увеличиха консултациите и отговорите на писма от затворници – причина за това се оказаха лекциите в затворите, които бяха изнесени от адвокати, свързани с дейността на фондацията. За 2002 година бяха изнесени 26 лекции пред затворници и администрацията на всички затвори в България. Предвижда се пред 2002 такива лекции да бъдат изнесени и в психиатрични клиники. В момента се подготвя обобщително писмо във връзка с проблемите набелязани по време на тези лекции, което ще бъде изпратено до директорите на затворите, а по късно и до ГУМЛС и Министерството на правосъдието с становище по проблемите и предложения за промяна в законодателството.

По проекта Списание Права на човека беше предвидено да излязат 4 книжки през 2001 г. Излезе брой 1. Причина за това забавяне беше избора на членове на редколегията на списанието – 7 на брой, както и забавяне от страна на авторите на статии и коментари. Предстои издаването на още 7 книжки по този проект и Фондация БАПЧ подготвя стъпки за осигуряване финансиране с цел издаване на списанието и след приключването на проекта. Списанието се прие много добре сред правните среди – получаваме много благодарствени писма и се увеличиха многократно желаещите да се абонират. Списанието се разпространява безплатно.

По проекта “Публикуване практиката на ЕСПЧ” Фондация БАПЧ прекрати сътрудничеството си с Бюлетина на ВКС и практиката на ЕСПЧ вече се публикува в Списание Права на човека.

И през 2001 година дейността Правна помощ и защита пред международни съдилища беше финансирана от OSI-NY. В ЕСПЧ в Страсбург бяха регистрирани 13 жалби и 5 предварителни оплаквания.

През 2001 година с издаването, формирането на цена на книгите и тяхната продажба по различните проекти фондацията продължи стопанска си дейност. Книгите “Делото Върбанов срещу България”, “Делото Хасан и Чауш срещу България” и “Делото Илийков срещу България” бяха издадени в тиражи от по 1000 броя. “Делото Станков и ОМО Илинден срещу България” беше издадено в тираж от 700 броя. Цената бе формирана на база себестойност без да се включва печалба в нея. Книгите се разпространяват с отстъпка от 25 до 35%, което допълнително намалява възвращаемостта. Приходите за 2001 г. са в размер на 5 020,02 лева. Направени са разходи в размер на 5 264,52 лева (без

данъците), които са разходи за печатница превод и редакция, наем на склад за книгите и изготвянето на Интернет страница.

Счетоводството на фондацията се води регулярно в съответствие със изискванията на Закона за счетоводство, НСС 31, ЗКПО. Извършен беше международен одит по проектите финансирани от MATRA, Cordaid. Одиторският доклад постави Фондация БАПЧ на първо място сред петте партньори по проектите по аналитичност и съответствие на счетоводството със съществуващите нормативни актове, методи за вътрешен контрол, счетоводна политика и организация, управление и контрол на финансите на фондацията.

Годишна програма 2002

I. Постоянни проекти:

1. Правна помощ и стратегическо водене на дела

Финансиране: - програмата “Матра” за правна помощ и защита пред национални органи и съдилища
- Институт “Отворено общество”- Ню Йорк за правна помощ и защита пред Европейския съд

Ръководител: Здравка Калайджиева

Координатор: Атанас Политов /правни консултации и дела пред вътрешни съдилища/

Стратегически области:

Основна цел на Фондацията е да оказва натиск за промяна на вътрешното законодателство и практика чрез предоставяне на правна помощ и защита в случаи на характерни и повтарящи се нарушения на правата на човека, които разкриват несъответствието на българското законодателство със задължителните за страната международни актове и стандарти.

Същевременно, липсата на адекватна правна реформа в страната, която да превърне съда в независим гарант срещу евентуален произвол, води до неефективната защита на основните права и свободи на индивидите.

С оглед на състоянието на правата на човека и съдебната система, считаме за стратегически следните направления от дейността ни през 2001г.:

- Правото на справедлив процес пред независим и безпристрастен съд:
- правото на достъп до съд

- изключването на съдебния контрол върху мотивирани с националната сигурност индивидуални административни актове, с които се засягат основни права и свободи
 - процесуални нарушения на правото на защита
 - разглеждане на делата в разумен срок
 - липсата на гаранции за защита правата на пострадалия по дела от общ характер
- Правото на лична свобода и сигурност:
 - продължаващи случаи на продължително и незаконно задържане
 - проблеми, свързани с прекратяването на наказателното производство със споразумение, което се използва в някои случаи за оправдаване на незаконното задържане, тенденцията да се “одобрява” незаконното задържане с присъдата
 - повдигането на необосновани обвинения с оглед на искане за задържане
 - липсата на гаранции за упражняване на правото на защита на задържаните
 - липсата на законови гаранции за спазването на правата на лица, за които се твърди, че са психично болни лица – задържане за освидетелстване, принудително лечение
- Неприкосновеността на личността и жилището:
 - незаконосъобразно използване на специални разузнавателни средства
 - опазване на доброто име и неразпространение на дискредитиращи материали и факти от страна на властите по време на наказателно преследване
- Полицейско насилие и безнаказаност на извършителите
 - ненужно и неоправдано използване на сила и оръжие
 - продължаващата липса на независимо и бързо разследване на жалби и сигнали, свързани с полицейското насилие
- Свободата на изразяване:
 - преследването на журналисти за обида и клевета и използването на тези процедури за натиск и дискредитиране от страна на компетентните органи;
- Защита на собствеността :
 - илюзорност на обезщетенията чрез компенсаторни записи, водеща до практическо лишаване от тези взимания
 - лишаване от имущества без адекватно обезщетение; прогласяване на нищожност на договори за продажба, сключени с държавата, по нейно искане и въз основа на нейно неправомерно поведение, след дългогодишно упражняване на трайни права върху тях;
- Дискриминация :

- уволнения, извършени във връзка с политически, религиозни или други убеждения
- след влизането в сила на Протокол № 12 към ЕКПЧ и Директивата на ЕС за премахване на всякакви форми на дискриминация, правото на недискриминация ще стане пряко защитимо и очакваме подготовка и защита на дела от този характер

За осигуряването на ефективна защита на гражданите в сходни случаи и с оглед на по-успешен натиск за привеждане на законодателството ни в съответствие с утвърдените международни стандарти, ще продължи и обменът на информация относно начина на защита и изразените становища на адвокати и правозащитни организации по съответствието на българското законодателство и практика с тази на Европейския съд в Страсбург.

2. Публикации, информационна и образователна дейност за правната общност

Ръководител: София Разбойникова

През 2001г. ще продължим да предоставяме на правната общност информация относно стандартите на тълкуване и приложение на Европейската конвенция за правата на човека. Тази успешна стратегия се осъществява до сега чрез публикации, които достигат до максимален брой практикуващи юристи – безплатно разпространение на екземпляри от изданията ни за съдилищата, прокуратурите и адвокатските колегии в страната, както и на НПО с програми за правна помощ, съчетано с разпространение чрез специализираните книжарници за правна литература.

а) Публикуване на значима практика на Европейския съд по правата на човека, установяваща стандарти на тълкуване и приложение на разпоредбите ѝ

Финансиране: осигурено по програмата “Матра”

През 2001г. ще завърши представянето на по-старата основополагаща практика на Европейския съд. Около средата на годината ще започне публикуването на по-новата (след 1996г.) и текуща практика. Предвиждаме при завършването на цикъла с публикуване на резюмета на решения от основополагащата практика на Съда, да продължим изданието в самостоятелен бюлетин, който ще се издава и разпространява изцяло чрез Фондацията. Това решение се обуславя и от понижения интерес към Бюлетина на ВКС (през изминалата година тиражът му намалел с около 1/3), което до голяма степен се дължи на факта, че голяма част от практикуващите юристи в България вече имат възможност и предпочитат да ползват практиката на ВКС, чрез информационни системи като Апис и Норма.

В новото издание практиката на Европейския съд ще бъде систематизирана отново по текстове на Конвенцията, като във всеки брой ще бъдат представяни както решения от периода 1996 г. - 2000 г. така и текуща практика. Подборът ще

се извършва с оглед на постановените и значими за страната най-нови решения. По този начин, като се правят и препратки към броевете на Бюлетина на ВКС, в които са публикувани установяващите стандарти на тълкуване и приложение на решенията, ще бъде проследено и развитието на даденото от Европейския съд тълкуване на разпоредбите на ЕКПЧ.

Края на първия период от дългогодишния ни проект по публикуване на значимата практика на Европейския съд /решенията от периода до 1996г./ е подходящ за издаването на сборник с всички излезли от печат резюмета. Търсим възможност за финансирането на такъв проект. По наше мнение този сборник ще улесни ползването на практиката на Съда, тъй като освен че решенията ще бъдат подредени по хронологичен ред предвиждаме и изготвянето на показалец за търсене по име на жалбоподателя, по текст от Конвенцията и по предмет.

б) Публикуване на решенията на Европейския съд по правата на човека по дела срещу България

Финансиране: от Менсен ин ноод/Каритас, Холандия е осигурено финансирането на още 2 книжки. До осигуряването на допълнително финансиране поредицата ще продължи да се издава със средства набрани от стопанската дейност на Фондацията.

По този проект през 2000г. от печат излязоха 5 книжки, които бяха посрещнати с огромен интерес, както от практикуващите юристи в България, така и от широката общественост. През първите месеци на 2001г. ще бъде публикувано решението по делото Хасан и Чауш срещу България. Следващите книжки ще се издават непосредствено след постановяването на решения от Европейския съд.

3. Полицията - структура, насочена към обществеността

Финансиране: осигурено по програмата Матра
Координатор: Веселина Вандова

Постоянни дейности: представителство по стратегически дела, свързани със случаи на незаконно задържане, неправомерна употреба на сила и други нарушения на правата на задържаните лица, насочено, заедно с другите дейности по проекта, към осигуряване на по-голяма прозрачност в дейността на полицията и граждански контрол върху нея, усъвършенстване на дисциплинарните процедури и адекватно разследване на подобни случаи; осигуряване на медийно покритие на проекта.

Други дейности по проекта:

Юли

- приключване на подбора на учебни помагала и наръчници за учащи се в полицейските училища от гледна точка на съдържанието им по правата на човека.

Август

- извършване на сравнителен анализ за достъпа на обществеността до полицейските дисциплинарни производства на базата на изготвения доклад на Динко Кънчев и Петър Хаджилалов и на резултати от стратегическото водене на дела.

Август – декември

- изработване на допълнение към учебните помагала за учащи се в полицейските училища с текстове относно чл.3, чл. 5, чл. 8 и чл. 11 от Европейската конвенция за правата на човека.

4. Наблюдение на местата за лишаване от свобода

Финансиране: осигурено по програмата Матра
Ръководител: БХК

Дейността по проекта е постоянна. Включва представителство по стратегически дела свързани със съществени и повтарящи се случаи на нарушения на правата на лишени от свобода лица – в затвори, арести и психиатрични болници. Подбор на делата се прави от една страна въз основа на състоянието на българското законодателство към настоящия момент и степента на съответствието му с международните стандарти, а от друга с оглед резултатите от мониторинга, осъществяван от БХК.

От април 2001г. започва изнасянето на цикъл от лекции за правата на затворниците на персонала и осъдените в затворите в София, Сливен, Стара Загора и Ловеч. До края на годината ще бъде организиран семинар за главните лекари на психиатричните болници в България във връзка с промените в ЗНЗ на процедурата и основанията за настаняването на принудително лечение и освидетелстване на психично болни лица и постановеното от Европейския съд решение по делото Върбанов срещу България.

5. Семинар

Финансиране: осигурено от Институт “Отворено общество” - Ню Йорк
Ръководители: Здравка Калайджиева, София Разбойникова

През второто полугодие в зависимост от заетостта на колегите, ангажирани с дейността на фондацията предвиждаме провеждането на станалия задължителен през последните години вътрешен семинар. Целта на тези семинари е да се уточнят стратегиите за защита, да се обмени информация за подържаните тези, за развитие на законодателството и практиката, за етапа, до който са достигнали жалбите на фондацията пред Европейския съд. Наред с това ще бъдат обсъдени организационни въпроси и предприемане и разпределение на бъдещи дейности и задачи.

II. Нови проекти:

1. Правна помощ за Дневен младежки център 16+

През април 2001г. започва работа по пилотен проект за предоставяне на безплатна правна помощ на бездомни младежи на възраст между 16г. и 25г., посещаващи Дневния младежки център 16+ към Социален комплекс "Св.София". Пилотният проект предвижда през първите два месеца посещения на адвокати в дома /два пъти седмично/, за запознаване с проблемите на младежите и при необходимост - за поемане на тяхната защита или представителство пред съдебни, полицейски или административни органи.

След края на двумесечния период ще се обсъдят необходимостта и възможностите за продължаване на дейността по проекта под формата на правна клиника със студенти четвъртокурсници от СУ "Св. Климент Охридски".

2. Бюлетин по правата на човека

Финансиране: осигурено по програмата Матра

Първоначално водеща организация на проекта по издаването на Бюлетина по правата на човека беше Центъра по правата на човека. След неговото разпадане шестте организации, страни по договора с MATRA взеха решение фондацията да поеме изпълнението на този проект. Отпуснато е финансиране за година и половина, което считаме за недостатъчно за трайния ефект от проекта. По тази причина до този момент не е започнала и дейността по проекта. В преговори сме с финансиращата организация за удължаване на периода в които ще се издава бюлетина до минимум две години.

3. Европейските гаранции за правата на човека - необходимата реформа на българския закон

Финансиране: Делегацията на Европейската Комисия в България
Партньор: Съюза на съдиите в България

Целта на проекта е да се извърши преглед на националното законодателство и практика в областта на правата на човека и да се обобщи необходимостта от изменението им в съответствие с изискванията на Европейската Конвенция за защита правата на човека и практиката на Съда в Страсбург. Национални и международни експерти в тази област ще обобщат мнението си относно съществуващите несъответствия на нормите на вътрешното право и ще изработят обща концепция-препоръка за необходимата законодателна реформа чрез поредица от работни срещи. Изготвеният документ ще бъде предоставен на вниманието на законодателната и изпълнителната власт /целеви групи на проекта/, с оглед на осигуряването на пълна информация за необходимостта от законодателни промени и тяхната посока и съдържание. Проектът има за дългосрочна цел достигането на законодателна рамка, гарантираща ефективно правата на човека в България.

За проекта е кандидатствано в края на миналата година, но до този момент финансиращата организация не е изнесла информация за одобрените проекти.

